

۲۰۱۶/۰۲/۱۰

ډاکټر نبي مصداق

ضیا مسعود پر ملېشو ولایتونه ساتي

د افغانستان د ملي یوالي حکومت چې ویل کېږي د امریکا د بهرنیو چارو د وزیر جان کیري په نوښت جوړ شوی، افغانانو ته وښودله چې ۳۵۰ میلیونه ډالر چې د ۲۰۱۴ کال په ټولټاکنو مصرف شول، بابیزه وگنل شول. د امریکې په دې اقدام سره وروڼکی او بایلونکی یو ځای شول او ډاکټر اشرف غني چې د ټاکنو د کمپاین پر وخت یې وویل چې د نفي پر سیاست باندې چې د افغانستان د بی اتفاقي او قومي بدبینی سبب ګرځېدلی عقیده نه لري او غواړي چې له ټولو خواونه، با تجربه او کارپوه کسان په خپل حکومت کې ولري. خو د جان کیري پر ډیموکراسی د لوبې تجربه، هر څه بابیزه کړل او حکومت یې له بایلونکي ډلې سره شریک کړ. په دې یو نیم کال کې د ملي یوالي حکومت د مشرانو تر منځ ټول کړاونه افغانان دې پایلې ته رسولې دي چې د ګډ حکومت تجربه یوه ناکامه تجربه ده او باید راتلونکي لویه جرګه تصمیم ونیسي چې په یوه دولت کې دوه مشران وساتي او که دې تجربې ته د پای ټکی کېږدي.

د ولسمشر یو نازولی هم د ضیا مسعود مقرري وه چې مخکې یې له ډاکټر عبدالله نه، له هغه سره د خاص استازي د ټاکلو وعده کړې وه چې باید په ښه حکومت ولې کې ګوتلې ګامونه پورته کړي. ښاغلي ضیا مسعود له خپل ټیم سره یو ځای، په ډېرو موضوعګانو، له پوره تحقیق او څېړنې وروسته، د اصلاح لپاره، خپل نظر له مطبوعاتو سره شریک کولو چې ټول یې د قدر په سترګه ګوري.

خو کله چې موضوع قومي او سیمه ییزه شي، ټول حیرانېږي چې دا د نیک عمل او خوا خوړی دولتي مامور بیا د مجاهدینو پر پخوانیو نیمګړتیاو او تېروتنو سترګې پټوي او یوه قومي او سیمه ییزه لاره تر مخه ګوي. ښاغلي مسعود په هغه وخت کې چې امریکایي قواوو په شمال کې د یوه قوماندان ضراد خان یا وسلتون بمبارد کړ، د دې ډلې ټولو مشرانو په یوه خوله هغه حمله و غندله او نوموړي قوماندان ته یې د وسلو د لمنځه وړلو فاتحه ورکړه. اوس چې د افغانستان ټول خلک د تېرو ۳۸ کالو له جنګونو او نارامیو څخه پوزې ته رسېدلي، په کورونو او جوماتونو کې شپه او ورځ د سولې لپاره دعاګانې کوي؛ خو داسې ښکاري چې ښاغلي مسعود ته، دا څلور اړخیکه خبرې چې د افغانستان د سولې لپاره پیل شوي، بې ګټې او بې پایلې ښکاري او وايي چې "دولت افغانستان با روند صلح خورا بازی میدهد" د مسعود له خولې دا خبرې د کابل په ورځپاڼو کې چې د فیروزی په ۸ مه یې کړي، نقل قول شوی دی. د هشت صبح ورځپاڼې د مسعود له خولې لیکلې: "روند صلح طولانی است، و تا زمانیکې منافع بعضی از کشورها تأمین نشود، صلح نیز تأمین نخواهد شد... پروسه صلح بسیار طولانی و دوامدار است. این شروع کار است و خدا میداند چقدر دوام میکند؟"

له بلې خوا د ولسمشر ویاند هاشمي وايي چې ولسمشر د سولې خبرې اترې د خپل کار په لومړیتوب کې نیولي او هر دقیقه په دقیقه یې څاري.

رښتیا ده چې د ۳۸ کالو جنګونو او درېدري ټولې په یو ځل نشي حل کېدای؛ خو د حکومت یو استازی پر ځای د دې چې خلکو ته ډاډ ور کړي چې خبرې روانې دي او "حکومت په محتاطانه ډول امیدوارده دی" وايي چې پخوانی ملېشي باید فعاله شي چې خلک ورڅخه نفرت لري.

ښاغلي مسعود تخار ولایت ته د یوه سفر په ترڅ کې پر پخوانیو مجاهدینو غبر کړی چې "ولایت های شمال کشور تا یک و نیم ماه دیگر با یک (جنگ تمام عیار) مواجه خواهد بود... تروریزم بین المللی، طالبان باهم تصمیم دارند که در بعضی از ولایت های شمال کشور مسلط شوند و پایگاه مجاهدین را که در تخار، بدخشان و کندز است اشغال کنند."

ښاغلي مسعود له هغوی و غوښتل: "تا خود را از همین حال در برابر جنگ تمام عیار بهار آینده آماده سازند." د سر خط ورځ پانې د ضیا مسعود دا خبرې د فیروزی په ۹ مه په خپله سر مقاله کې ښه دریا وهونکې ته ورته بللي دي. سر خط لیکلې "ښه حکومتولي همداسې وي چې یو بې بندوباره، بې سواده، جګړه مار انسان ته وسله په لاس

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

ورکړه او پر شایې و تپاوه چې ونیسه، امنیت وساته! آیا ولسمشر همدا غواړي چې پخوانی ملېشي بیا سره را ټولې شي او یو ځل بیا دا هېواد ټوکر، ټوکر او تیکه تیکه کړي؟" د سرخط ورځپاڼه په یوه پرگراف کې خپلې خبرې خلص کوي او د پخوانیو ملېشو په باب داسې لیکي: "دا وطن چا دې حالت ته ورساوه؟ د هېواد دیوالونه چا دښمن ته ونړول، چا د دې خاوري حدود د ښمن تر چټلو لاسو لاندې کړل، چا د دې خاوري هستي او نیستي ولوتله... چا دلته د دین او مذهب سیمې او قوم په نوم وژني وکړې، چا په یوه شپه یواځې له یوه غره نه، په کابل ۱۴۰۰ راکتونه وویشتل، هغه څوک وو چې کابل یې د ۶۰۰۰۰ زرو وگړو په وینو و لمباوه، هغوی له کومه راغلي وو چې سل کلنه اردو یې ټوکر، ټوکر کړه، هغوی څوک وو چې د نظام ټولې ادارې یې له بېخه ونړولې، اوسني څوک دي چې تر غوړونو په فساد کې ډوب دي، دا اوس چې یې وطن هره ورځ دا دی له لاسه په غم ککړ دی څوک دی؟"

سرخط زیاتو: "همدا د مجاهدينو په نامه ټوپکوال وو چې په میلیونونو هېوادوال یې له لاسه کېدوال شول، وطن یوه پېړۍ شاته ولاړ، څلور نسله یې سواده لوی شول..."

واقعیت هم دا دی چې ولسمشر په هېڅ صورت غواړي چې پخواني ملېشي بیا رامنځ ته شي او په همدې موضوع ویل کېږي چې له خپل لومړي مرستیال سره هم په مخالفت کې وي. نو د هغه د ښې حکومت ولې لپاره مامورته لازمه نه ده چې هم پدې حکومت کې وي او هم پخوانی ملېشي تشویقوي چې د سولې خبرې بابزه دي او باید خپلې وسلې په لاس له خپلو ولایتونو نه دفاع وکړي او که نه، په یوه نیمه میاشت کې به خپل ولایتونه، له لاسه ورکړي. د یوه حکومت مشران، په دو بېلو، بېلو لارو تگ، پرته له دې چې هېواد وال لا هم مایوسه کړي، نور به څه پایله ونه لري.

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې دلېکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ